

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम प्रधानमन्त्री तथा
मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसँग सम्बन्धित सार्वजनिक विवरण

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

२०७३, साउन

www.opmcm.gov.np

आ.ब. २०७२/०७३ वैशाख, जेठ र असार महिनामा सम्पादन गरिएका कार्यहरू

मुख्यसचिवको सचिवालयको गतिविधिहरू

१. मन्त्रिपरिषद् बैठकसँग सम्बन्धित प्रगति विवरण

नेपाल सरकारका मुख्यसचिव डा. सोमलाल सुवेदीज्यूबाट सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री के. पी. शर्मा ओलीज्यूको अध्यक्षतामा २०७३ वैशाख महिनादेखि आषाढ मसान्तसम्म बसेका १७ वटा मन्त्रिपरिषद्को बैठकमा प्रस्तुत भएका विभिन्न निकायका प्रस्तावहरूमाथि छलफल गराई नीतिगत, कार्यक्रमगतलगायतका जम्मा ४७८ वटा निर्णयहरू प्रमाणित भएका छन्।

२. नेपाल सरकारका मुख्यसचिवले चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति र कार्यान्वयनका चुनौती सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट माननीय अर्थ मन्त्री, माननीय उपाध्यक्ष राष्ट्रिय योजना आयोग, प्रधानमन्त्रीज्यूका प्रमुख सल्लाहकार र राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र नेपाल सरकारका सम्पूर्ण सचिवहरूको उपस्थितमा बसेको बैठकमा भएका निर्देशन ग्रहण गर्दै पूँजीगत खर्चको प्रगति बढाउन सम्बन्धित सचिवहरूलाई विशेष पहल गर्न र निर्देशनको कार्यान्वयनमा तदारुकताका साथ लाग्न निर्देशन दिनुभएको।

३. सचिव बैठक, प्रमुख निर्णयहरू

नेपाल सरकारका मुख्यसचिव डा. सोमलाल सुवेदीज्यूको अध्यक्षतामा वैशाखदेखि असार महिनासम्म जम्मा ४ वटा सचिव बैठकहरू बसी देहाय बमोजिमका निर्णय गरी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायहरूमा पठाईएको र त्यसको प्रगति विवरण माग गरी हरेक महिनामा हुने सचिव बैठकमा समीक्षा गरिएको छ ।

- सरकारी स्तरबाट नागरिक समक्ष प्रवाह गर्नु पर्ने कल्याणकारी विज्ञापन, आधारभूत सूचना र जानकारी स्वास्थ्य मन्त्रालय, सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय, जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय तथा महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालयले आपसमा समन्वय गरी सम्प्रेषण गर्ने व्यवस्था मिलाउने (वैशाख ०६ गतेको निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्नुपर्ने र निरन्तरता दिनुपर्ने)
- संघीयता कार्यान्वयन तथा प्रशासन पुनर्संरचना सम्बन्धमा मौजुदा अवस्थाको जानकारी (stock taking) को विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयहरूले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाउने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने। (वैशाख ०६ को निर्णय वैशाख ०७ गतेभित्र कार्यान्वयन गर्नु पर्ने)

- परामर्शदाताको रूपमा क्षेत्रगत/ विषयगत विज्ञ नियुक्ति गर्दा अनुभव र क्षमता हेरी सचिव/ सहसचिवको मातहतमा रहने गरी व्यवस्था गर्ने। (वैशाख ०६ गतेको निर्णय निरन्तरकार्यान्वयन गर्नु पर्ने)
- पूँजीगत खर्चको अवस्था सन्तोषजनक नदेखिएको सन्दर्भमा खर्चको प्रगति बढाउन सम्बन्धित सचिवहरूले विशेष पहल गर्ने । साथै, चालू आ. व. को अन्तसम्म जिल्लास्थित कार्यालय तथा आयोजना प्रमुखहरूको सुरुवा नगर्ने।(वैशाख ०६ गतेको निर्णय तत्कालबाट कार्यान्वयन गर्ने)
- गरिवी न्यूनीकरणका लागि संचालन गरिएका लघुवित्त परिचालन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अभिवृद्धिका लागि सम्बन्धित मन्त्रालयहरूले ब्याजदर पुनरावलोकन गर्ने लगायतका उपायहरू अवलम्बन गर्ने व्यवस्था मिलाउने । (वैशाख ०६ गतेको निर्णय तत्कालबाटै कार्यान्वयन गर्ने)
- जिल्लास्थित कार्यालयहरूले वार्षिक विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको चौमासिक र वार्षिक प्रगति समीक्षा गर्दा हेलो सरकारका निर्देशनहरूको प्रगतिको समेत समीक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाउने (जेठ १२ गतेको निर्णय तत्कालबाटै निरन्तर कार्यान्वयन गर्ने)
- वर्षायाममा आउन सक्ने सम्भावित विपद् व्यवस्थापनको लागि सबै निकायहरूले पूर्व तयारी कार्ययोजना बनाई केन्द्रीय दैवी प्रकोप उद्धार समितिमा पठाउने । गृह मन्त्रालयले सोको एकीकृत कार्ययोजना ७५ वटै जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति तथा यस कार्यालयको विपद् व्यवस्थापन शाखालाई समेत पठाउने । (जेठ १२ गतेको निर्णय १५ दिनभित्र कार्यान्वयन गर्ने) ।
- यस आर्थिक वर्षको असार सम्म विकास आयोजनाहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सुरुवा नगर्ने भन्ने यस पूर्व भएको निर्णयको पालना गर्ने । (जेठ १२ गतेको निर्णय निरन्तर कार्यान्वयन गर्ने) ।
- भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त संरचना पुनर्निर्माण गर्ने सम्बन्धमा क्षेत्रगत मन्त्रालयहरूले राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणसँग समन्वय गरी आ-आफना क्षेत्रगत लक्ष्य बमोजिमको कार्य प्राथमिकतामा राखी गर्ने ।(जेठ १२ गतेको निर्णय निरन्तर कार्यान्वयन गर्ने) ।
- मन्त्रपरिषद्मा पेश भई निर्णय हुने र कानूनमा उल्लेख भएको प्रावधान बमोजिम हुने निर्णयका अतिरिक्त विषयगत मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक निकायमा हुने नियुक्तिको निर्णयलाई दिगो एवं एकरूपता कायम गर्न विषयगत मन्त्रालयले मापदण्ड बनाई नियमानुसार स्वीकृत गरी गराई कार्यान्वयन गर्ने ।(जेठ १२ गतेको निर्णय निरन्तर कार्यान्वयन गर्ने) ।

- आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा चैत्र मसान्तसम्म जिल्ला/ क्षेत्र/ स्थानीयस्तरका निकायहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई आफ्नो कार्यस्थल छाड्ने गरी केन्द्रीय र क्षेत्रीय निकायहरूले गोष्ठी, सेमिनार, अन्तरक्रिया लगायतका कार्यक्रम नराख्ने। (जेठ २४ को निर्णय तत्काल कार्यान्वयन गर्ने)
- मन्त्रालयहरूले आफ्नो मातहतका सार्वजनिक संस्थान/ बोर्ड/ प्रतिष्ठान/ समिति/ परिषद् लगायतका सार्वजनिक निकायहरूमा गरिने पदाधिकारीहरूको नियुक्तिलाई व्यवस्थित गर्न योग्यता, अनुभव, जवाफदेहिता, नतिजामूलक सेवा प्रवाह लगायतका अन्य सान्दर्भिक विषयहरू समेतलाई निकायको प्रकृति अनुरूप विशिष्टिकृत गरी मापदण्ड बनाई सम्बन्धित मन्त्रालयहरूले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गर्ने, स्वीकृत भएपछि आ-आफ्नो वेबसाईटमा राख्ने। (जेठ २४ को निर्णय जेठ मसान्तभित्र कार्यान्वयन भई सक्ने)
- बेरुजू फछ्यौटमा विशेष ध्यान दिई पेशकी नियन्त्रण गर्ने पद्धतिको विकास गर्न सबै मन्त्रालय/ आयोग/ सचिवालय/ कार्यालय/ केन्द्रले कार्य गर्ने। (असार २ को निर्णय निरन्तर सुधारमा लाग्ने)
- कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका आधारहरू तयार गरी मातहतका निकायहरूमा प्रेषित गर्ने र अव उप्रान्त गरिने मूल्याङ्कन सबै मन्त्रालय/ आयोग/ सचिवालय/ कार्यालय/ केन्द्रहरूले सोही आधारमा गर्ने। (असार २ को निर्णय १५ दिन भित्रमा कार्यान्वयन गर्ने)
- स्थानीय निकाय पुनसंरचना आयोगका कार्यलाई सहयोग पुऱ्याउन स्थानीय प्राविधिक समितिलाई क्रियाशिल बनाउने, माग भएका तथ्याङ्क सूचना तत्काल उपलब्ध गराउने, आयोगको अवधिसम्म स्थानीय विकास अधिकारीहरूको सरुवा नगर्ने। (असार २ को निर्णय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तत्काल कार्यान्वयन शुरु गर्ने र आयोगको अवधिसम्म निरन्तरता दिने)

४. विविध बैठकहरू र भएका निर्णयहरू

- बैशाख ३० गते मुख्यसचिवज्यूको अध्यक्षतामा बसेको बैठकले World Development Report, 2016 का सम्बन्धमा नेपाल सरकारका सचिवहरू र विश्व बैंकका पदाधिकारीहरूसँग अन्तरक्रिया गर्दै ICT को प्रयोग बढाई यसबाट उच्चतम प्रतिफल लिने तर्फ सबै लाग्ने निर्णय गर्‍यो।

- जेठ १२ गते मुख्यसचिवज्यूको अध्यक्षतामा नेपाल सरकारका सचिवहरूको उपस्थितिमा बसेको बैठकले संसदमा पेश गर्नुपर्ने जिल्लास्तरीय कार्यक्रमहरू जेठ १३ को कार्यालय समयभित्र पेश गरिसक्ने निर्णय गर्‍यो ।
 - गरिवी निवारणका लागि लघुवित्त परिचालन गर्दा निश्चित सीमा भित्रको व्याजदर लिन पाउने प्रावधानलाई नीति, कानून, संरचना र प्रक्रियाहरू मार्फत व्यवस्थित गर्न अर्थ मन्त्रालयको सहसचिवको संयोजकत्वमा प्र.म. तथा म. प. को कार्यालय, रा.यो.आ., सं.मा.तथा स्था.वि.म, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका सहसचिव र नेपाल राष्ट्र बैंकका कार्यकारी निर्देशक तथा गरिवी निवारण कोषका कार्यकारी निर्देशक सदस्य रहने समिति गठन गरी १५ दिन भित्र प्रधानमन्त्री कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने निर्णय ।
 - बैशाख ८ गते नेपाल सरकारका मुख्यसचिवज्यूको अध्यक्षतामा बसेको बैठकले ठूला जलाशययुक्त आयोजना प्रभावित क्षेत्र किटान गरी उर्जा मन्त्रालयले सूची भौतिक पूर्वाधार, सिंचाई, शहरी, अर्थ, स्थानीय मन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाउने र त्यस्ता क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण गर्दा समन्वय कायम गरी स्रोत साधनको उच्चतम उपयोग हुने व्यवस्था मिलाउने ।
 - महत्वपूर्ण खानीजन्य स्थानसम्म पुग्न पहुँच मार्ग निर्माण गर्दा उद्योग मन्त्रालयले भौतिक मन्त्रालयसँग समन्वय गरेर मात्र कार्य अगाडी बढाउने । आ.व २०७३/०७४ को बजेटमा समावेश गर्ने ।
 - राष्ट्रिय उर्जा संकट निवारण तथा विद्युत विकास दशक सम्बन्धी अवधारणापत्र तथा कार्ययोजना २०७२ लाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न आयोजनाहरूको प्राथमिकीरण गरी २०७३/०७४ को बजेटमा समावेश गर्ने ।
५. मुख्य सचिवज्यूबाट सार्वजनिक महत्वका विषयमा सरोकारवाला सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीहरूलाई दिनुभएका निर्देशनहरू
- गृह मन्त्रालयका सचिव र सबै क्षेत्रीय प्रशासकहरूलाई सेवा प्रवाहको अग्रभागमा कर्मचारीहरूको उपस्थितिलाई नियमित गराई सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन क्षेत्र भरिका क्षेत्रीयस्तरका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको मासिक हाजिरी विवरण क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालयहरूले संकलन गरी एकिकृत हाजिरी विवरण निर्धारित ढाँचामा चौमासिक रूपमा मुख्यसचिवको सचिवालयमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने । (वैशाख १२, २०७३ को निर्देशन)

- बजेट कार्यान्वयनको प्रगति बढाउन, पूँजीगत खर्च बृद्धि गर्न र बेरूजू फछ्यौटलाई तीब्रता दिन सचिव, महानिर्देशक, कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख जस्ता जिम्मेवार पदाधिकारीले गरेको पूँजीगत खर्च, भौतिक उपलब्धी, सेवाको गुणस्तर, बेरूजू फछ्यौट र वित्तीय अनुशासनलाई कार्यासम्पादनका आधार बनाई कार्यासम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने । (वैशाख १३, २०७३ को निर्देशन)
- नेपाल सरकारका सबै सचिवहरू/ केन्द्रीयस्तरमा रहेका सो सरहको हैसियतमा रहेका पदाधिकारीहरूलाई चालु आर्थिक वर्षका लागि तोकिएको बेरूजू फछ्यौटको लक्ष्य हासिल गर्न र आगामी अन्तिम लेखा परीक्षणमा बेरूजू कम हुने गरी आर्थिक अनुशासन र नियन्त्रण कायम गर्न गराउन निर्देशन । (असार २, २०७३ को निर्देशन)
- नेपाल सरकारका सबै सचिवहरू/ केन्द्रीय स्तरमा रहेका सो सरहको हैसियतमा रहेका पदाधिकारीहरूलाई बजेट र नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न श्रावणको पहिलो साता भित्रै कार्यस्थलमा स्वीकृत कार्यक्रम र अख्तियारी दिई कार्यक्रम कार्यान्वयन व्यवस्था गर्न साथै सचिवहरूले स्यवं सक्रियता लिई संघीयता कार्यान्वयनका सन्दर्भमा तर्जुमा गर्नुपर्ने कानून तर्जुमा सम्बन्धमा मन्त्रिपरिषदबाट सैद्धान्तिक सहमति लिन २०७३ असार मसान्तभित्र मन्त्रिपरिषदमा पेश गर्ने, संविधान कार्यान्वयनका लागि गर्नुपर्ने पुनसंरचना, अधिकार सूची विश्लेषण एवं मिलान, साझा अधिकारको सूची कार्यान्वयनलाई प्राथमिकता दिने, खरिद योजना, गुरु योजना तयार गरी २०७३ भाद्र महिनाभित्र खरिद कार्यको बोलपत्र सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिसक्ने, बजेट कार्यान्वयन गर्न आवश्यक संस्थागत तथा कर्मचारी व्यवस्था र कार्यविवरण तयार गरी २०७३ श्रावण महिनाभित्र गरिसक्ने ।

६. मुख्य सचिवजूबाट भएका स्वदेश/ विदेश भ्रमण / भेटघाट

यस अवधिमा मुख्यसचिव डा. सोमलाल सुवेदीजू सार्क राष्ट्रका मुख्य सचिवहरूसँग आफ्नै कार्यक्षमा शिष्टाचार भेट गर्नु भएको थियो साथै नेपालका लागि जापानी राजदूत H.E. Mr. Masashi Ogawa संग पनि भेटघाट गर्नु भएको थियो ।

७. बागमती सफाईसम्बन्धी बैठक

मिति २०७३ साल आषाढ २८ गते प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा बागमती सफाई अभियानका आगामी कार्यक्रमहरूलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित गर्न मुख्यसचिव डा. सोमलाल सुवेदीजूको अध्यक्षतामा सो अभियानसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने मन्त्रालयहरू, सुरक्षा निकायका पदाधिकारीहरू र अभियन्ताहरूको सहभागितामा बैठक बसी सम्बन्धित मन्त्रालय एवं निकायहरूलाई आवश्यक निर्देशन दिनुभयो ।

द. मुख्यसचिवबाट तत्काल सुधार कार्ययोजना बमोजिमको मन्त्रालयगत प्रगति अनुगमन/ निरीक्षण/ ताकेता

नेपाल सरकारले आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ देखि २०७४/०७५ सम्मका लागि सरकारले गर्ने प्राथमिकताका कार्यहरू समेटिएको तत्काल सुधार कार्ययोजना बमोजिम कार्य अगाडी बढे नबढेको मुख्यसचिव स्वयंले सचिव बैठक र अन्य बैठकमा निरन्तर ताकेता गरी आ.व. २०७३/७४ को बजेटमा समेत उच्च प्राथमिकताका साथ समावेश गर्न निर्देशन दिनुभएको छ ।

९. नेपाल सरकारका मुख्यसचिवको सचिवालयबाट सम्पादित प्रमुख कार्यहरूको विवरण

- दैनिक करिव २७५ देखि ३२५ फोन सम्पर्क व्यवस्थापनका दरले यो अवधिमा जम्मा करिव २०००० टेलिफोन सम्पर्क व्यवस्थापन गरेको ।
- यस अवधिमा भएका ४ वटा सचिव बैठकको व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकारका हरेक सचिवज्यूहरू रहने निकायबाट एजेण्डा संकलन, त्यसको समष्टिकरण, मुख्य सचिवज्यू समक्ष पेश, अन्तिमिकरण, उक्त अन्तिम एजेण्डा सचिवज्यू रहने हरेक निकायहरूमा पत्राचार, बैठकको लागि हरेक निकायमा पत्राचार, बैठक व्यवस्थापन, निर्णयको ड्राफ्ट, अन्तिमिकरण, निर्णय कार्यान्वयनका लागि सबै निकायहरूमा पत्राचार, कार्यान्वयन प्रगतिको विवरण माग संकलन, कार्यान्वयनको एकिकृत प्रगति तयारी, महत्वपूर्ण निर्णय कार्यान्वयन र सम्बन्धित निकायहरूबाट भएको कार्यान्वयनको follow up गर्ने लगायतको कार्यमा समन्वय, सहजिकरण र संलग्नता ।
- वागमती सफाईका लागि नियमित एस.एम.एस. र अन्य विविध विषयमा भएका दर्जनौं बैठकको लागि पत्राचार, बैठक व्यवस्थापन, निर्णय ड्राफ्ट र अन्तिमिकरण र सम्बन्धित निकायहरूमा निर्णयको पत्राचार र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक समन्वय ।
- औषतमा दैनिक १८/२० व्यक्ति/ संस्थाहरूसंगको भेटघाट व्यवस्थापन (Appointment Management) का दरले यस अवधिमा करिव १६०० भेटघाट व्यवस्थापनका कार्यहरू ।
- दैनिक करिव ६/७ वटा गुनासोका दरले यस अवधिमा करिव १००० गुनासो उपर सम्बन्धित निकायमा टेलिफोन गरी व्यवस्थापनमा समन्वय र सहयोग ।
- मुख्यसचिवज्यूबाट भएका भ्रमण/ अवलोकनका क्रममा सम्पर्क अधिकारीका रूपमा आवश्यक सहजिकरण र सहयोग गरिएको ।

- सचिवालयको प्रगति विवरण र अन्य सूचनाहरू सम्बन्धित शाखा महाशाखामा उपलब्ध गराईएको ।
- सचिवालयका आवश्यक कागजात अद्यावधिक गरी राखिएको ।
- मुख्यसचिवज्यूको आदेश/ निर्देशानुसार सेवाप्रवाह एवं नागरिकका गुनासो उपर आवश्यक कार्य गरिएको ।
- विभिन्न व्यक्ति/ संस्थाहरूबाट मुख्यसचिवज्यू समक्ष अनुरोध भई यस अवधिमा प्राप्त करिव १५ शुभकामना/ मन्तव्य/ सिफारिस आदिको ड्राफ्ट तयार गर्ने र मुख्यसचिवज्यूबाट अन्तिमिकरण भएपछि सम्बन्धित निकाय/ व्यक्ति समक्ष पुऱ्याउने कार्य भएको ।
- विभिन्न पत्रपत्रिकामा प्रकाशित सार्वजनिक सरोकारका विषयहरूमा प्रकाशन भएका समाचार पत्रहरूको सम्बन्धमा यथार्थ के हो सत्यतथ्य छनविन गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने सम्बन्धमा निर्देशन भए अनुसारको पत्रचार, त्यसको प्रतिउत्तरको अभिलेखन, समन्वय गर्ने कार्य दिनमा करिव ४/५ वटाका दरले यो अवधिमा करिव २५० जति पत्रहरू लेखने, सम्बन्धित निकायहरूमा पठाउने र त्यसको ताकेता गर्ने कार्य गरिएको ।
- यो अवधिमा करिव १५ वटा विदेशी प्रतिनिधि मण्डलहरूलाई भेटघाट व्यवस्थापन (संचार, समन्वय, बैठक, सत्कार) गराईएको ।
- मुख्यसचिवज्यू प्रमुख अतिथि भई सहभागी हुने कार्यक्रमको लागि Talking Points बनाई पेश गर्ने गरेको ।
- आन्तरिक र विषयगत निकायहरूसँगको समन्वयमा आदेशानुसार सहजिकरण गरिएको ।
- सचिवालयबाट उत्पादन हुने कार्य परिणामको अभिलेख राख्ने काम भएको ।
- सचिवालय प्रशासन सञ्चालनको काम भएको ।
- सचिव बैठकबाट भएका निर्णयहरूको जिल्लास्तरमा कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी प्रतिवेदनदिएको र त्यसको कार्यान्वयनको लागि सहजीकरण भएको ।
- सचिवालयको नियमित सरसफाई एवं हरियाली व्यवस्थापन गरिएको साथै logistic सम्बन्धी व्यवस्थापन गरिएको ।
- करिव ४५० पत्र र ७५ टिप्पणीहरूको e-registration, forward र necessary action मार्फत निपटारा लगाउने कार्य भएको ।

- फ्याक्स मार्फत प्राप्त पत्रहरू सम्बन्धित शाखा महाशाखामा प्रेषित गरिएको ।
- मुख्यसचिव, महाशाखा प्रमुखले समयसमयमा दिने गरेका निर्देशानुसारको कार्य उच्च प्राथमिकताका साथ गरेको ।

सामान्य प्रशासन शाखाको गतिविधिहरू

- यस कार्यालयका लागि आर्थिक वर्ष २०७२/०७३ मा आवश्यक पर्ने देहायका खरिद कार्य सम्झौता/ सम्पन्न गरिएको ।
 - Supply, Delivery and Installation of Servers, Storage, Network equipment and other equipment
 - Supply, Deliver and Installation of CCTV Surveillance System
 - Cabinet Automation System Development
 - Supply, Deliver and Installation of Hand Baggage X-Ray (HBIX)
 - Four Wheel Drive SUV थान १ र Hatch Back Car थान २
 - Hello Sarkar Portal Up gradation
- सिंहदरबार सरसफाइ तथा बगैँचा व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत रोज, हर्बल र साइटिस गार्डेन निर्माण गर्ने कार्य वनस्पति विभागसँगको समन्वयमा सञ्चालन गरिएको ।
- कार्यालयमा काम नलाग्ने अवस्थामा रहेका कागजातहरू कागजात धुल्याउने नियम, २०२७ बमोजिम धुल्याउने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- सचिव बैठक कक्षमा Mobile Signal Jammer जडान गरिएको ।
- क्षमता विकास कार्यक्रम अन्तर्गत २२ जना कर्मचारीहरूलाई हलुका सवारीचालक तालिम प्रदान गरिएको ।
- चालु आ.व. को स्वीकृत कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न १० समूह बनाई आन्तरिक अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- परिवर्तित संघीय संरचना अनुरूप यस कार्यालयको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण सम्पन्न गरी नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा प्रस्ताव लैजान सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा लेखी पठाइएको ।

- यस कार्यालयको सामान्य प्रशासन शाखाबाट सम्पादन हुने कर्मचारी प्रशासनसम्बन्धी विदा अभिलेख अद्यावधिक, रमाना, अवकास आदिको सम्बन्धित निकायमा पत्राचार र दैनिक कार्यहरू सम्पादन गरिएको ।
- यस कार्यालयमार्फत मन्त्रिपरिषद्मा पेश गर्नुपर्ने प्रस्तावहरू तयार गरी पेश गरिएको ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको कार्यालय हाताभिन्न विशेष प्रजातीका रुखहरू वृक्षारोपण गर्नका लागि सबै मन्त्रालयहरूलाई पत्राचार गरिएको ।
- मेरी धराहरा मै बनाउँछु भन्ने अभियानको धरहरा पुनःनिर्माण कोषमा जम्मा भएको रकमको विवरण सबै मन्त्रालयहरूबाट माग गरिएको ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट मित्रराष्ट्र चीन र भारतको औपचारिक भ्रमणमा द्विपक्षीय सम्झौताहरूको शीघ्र कार्यान्वयनको लागि परराष्ट्र सचिवको संयोजकत्वमा गठीत समितिमा यस कार्यालयबाट सहसचिव स्तरको प्रतिनिधित्व गराई कार्य अगाडि बढाइएको ।

आर्थिक प्रशासन शाखाको गतिविधिहरू

आर्थिक व्यवस्थापन

सरकारी कोषहरूको संचालन, बजेट तर्जुमा, निकाशा तथा खर्चको लेखा राख्ने, वित्तीय विवरणहरू तयार गर्ने, आन्तरिक नियन्त्रणको व्यवस्था मिलाउने, लेखा परीक्षण गराउने, बेरुजुको लगत राख्ने, बेरुजु फछ्यौट गर्ने/गराउने आदी कार्यहरू आर्थिक शाखाबाट सम्पादन हुने गर्दछन् । कुशल आर्थिक व्यवस्थापन, वित्तीय अनुशासन र वित्तीय प्रतिवेदनमा शुद्धता, पारदर्शिता एवं विधिको पालनाको माध्यमबाट प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई सुशासनको नेतृत्वदायी तथा उत्कृष्ट निकाय बनाउने प्रयास यस शाखाबाट भईरहेको छ । यस क्रममा नियमित कामहरूका अतिरिक्त विभिन्न सुधारका कार्यहरू समेत गरिँदै आएको छ । आर्थिक प्रशासन तर्फ आ.व. ०७२/७३ मा गरिएका प्रमुख कार्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

प्रमुख सुधारका कामहरू

- चालु आ.व. २०७२/७३ देखि यस कार्यालयको नेपाल सार्वजनिक लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standards-NPSAS) अनुरूपको नगदमा आधारित सार्वजनिक गरिने वित्तीय विवरण(general purpose financial statements)तयार गर्ने उद्देश्यले महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सहयोगमा आ.व. ०७१/०७२ को NPSAS अनुरूपको वित्तीय विवरण तयार भई महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट प्रमाणित भएको छ ।

- यस अवधिमा मातहत निकायबाट अर्थ मन्त्रालयमा थप बजेट, रकमान्तर, श्रोतान्तर, कार्यक्रम संशोधन आदि विषयमा सिफारिसका लागि माग भएका विषयहरूमा आवश्यकता अनुसार सिफारिस गरी पठाइएको छ ।
- यस कार्यालय र मातहतका गरी १२ ब.उ.शी.न. को आर्थिक बर्ष ०७३/७४ को बजेट तथा कार्यक्रम LMBIS मार्फत बजेट तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा छलफल भएको ।
- अन्तिम लेखा परीक्षणको समयतालिका अनुशार यस कार्यालयको अन्तिम लेखा परीक्षणको कार्य सम्पन्न भइ बेरुजुको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया पठाइ बेरुजुलाई शून्य गरी अन्तिम प्रतिवेदनको मस्यौदा प्राप्त भएको ।
- यस अवधिमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय सिंहदरवार भुक्तानी केन्द्र ४ वाट आर्थिक विवरणहरू प्रमाणित भएका छन् ।
- सूचना प्रविधि आयोजना तर्फको आयोजनागत लेखा तयार गर्ने कार्य भएको छ ।
- आ.व. ०७२/७३ को तलवी प्रतिवेदन पारित भएको छ ।
- आफ्नो र मातहत निकायहरूको आ.व. ०७२/७३ को लागि जिम्मेवारी सरेको कुल बेरुजु रु. ६४ करोड ४८ लाख मध्ये प्रतिवेदन अवधिमा ५६ करोड ९६ लाख १८ हजार फछ्यौट भई ८८.३५ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको छ ।
- आर्थिक प्रशासन शाखाबाट सम्पादन भएका कामहरूको जानकारी e-mail मार्फत सम्बन्धित शाखा महाशाखा प्रमुखलाई दिने गरिएको छ ।
- २०७२ बैशाख १२ को प्रलयकारी भूकम्प पश्चात प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषमा देश विदेशबाट रकम जम्मा हुने क्रम जारी नै भएकोले यस अवधिमा पनि उठेको रकमको अध्यावधिक विवरण वेवसाईटमा राखे गरिएको छ ।

आर्थिक प्रशासन शाखाको आ.व. ०७२/७३ को कार्यहरू

- यस कार्यालयको आर्थिक व्यवस्थापन दुई किसिमका खाताहरू मार्फत संचालन हुँदै आएको छ । प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयको लागि विनियोजित रकम को.ले.नि.का. को नाममा संचालित एकल खाता कोष प्रणाली मार्फत कार्यालयको भुक्तानी आदेशको आधारमा खर्च लेखे गरिन्छ । यस्तो खाताबाट विनियोजनतर्फ तीन वटा बजेट उपशीर्षकहरू रहेका छन् । यस कार्यालय मातहत रहेका प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषको संचालनका लागि विभिन्न १६ वटा वाणिज्य बैंकहरूमा खाता

संचालन भएका छन् भने प्रधानमन्त्री सहायता कोष संचालनका लागि नेपाल राष्ट्र बैंकमा खोलिएको बैंक खाता बन्द गरी को.ले.नि.का. बाट संचालित एकल खाता कोष प्रणालीबाटै कोष संचालनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

- आ.व. ०७२/७३ मा यस कार्यालय र मातहत निकायहरूलाई रु. १२७५०५५७००।- बराबरको अख्तियारी प्रदान गरिएको (तालिका १ अनुसार) । यस कार्यालयलाई मात्र प्राप्त बजेट अख्तियारी रु. ७,५९,७०,३२,०००।- (सात अर्ब उनान्साठी करोड सत्तरी लाख बत्तीस हजार) र बजेट निकास/ भुक्तानी आदेश रु. ७,५४,०५,५७,०००।- (सात अर्ब चवन्न करोड पाँच लाख सन्ताउन्न हजार) (तालिका २ अनुसार) खर्च गरिएको छ ।
- राजश्व तर्फ लीलाम, प्रशासनिक शुल्क र बेरुजु दाखिला गरी रु. २५८८३७।- आम्दानी भएको छ । त्यस्तै धरौटी तर्फ आ.व. ०७२/७३ को शुरुमा रु. २३,९५,०४०।५६ जिम्मेवारी सरेको र फिर्ता सदरस्याहार रु. २४४४३९४।- दिइएको छ र धरौटी मौज्दात रु. ३२२९६४७।५६ रहेको छ ।
- सबै बजेट उपशीर्षकहरूको खर्चको हिसाब रितपूर्वक राखी वित्तीय प्रतिवेदनहरू तयार गरी सम्बन्धित निकायहरूमा पठाइएको छ ।
- आफ्नो र मातहत निकायहरूको आवश्यकता अनुशार थप बजेटको लागि श्रीमान सचिव ज्यूवाट स्वीकृत गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- यस अवधिमा तीन वटै चौमासिकका खर्चहरू सार्वजनिक गरिएको ।
- वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार ५ क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालयहरूमा गई स्थलगत अनुगमन र बेरुजुको लगत अघावधिक गराउने कार्यक्रम भए अनुशार यस अवधिमा हेटौडाको बेरुजुको लगत अघावधिक गराउन लगाइ बेरुजु फछ्यौट समेत गरिएको छ ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्री, माननीय मन्त्री, माननीय राज्यमन्त्रीज्यूहरू लगायत सचिवालयका कर्मचारीहरूको तलब/भत्ता /दैनिक भ्रमण भत्ता लगायतका सुविधाहरू भुक्तानी गरिएको छ । भुक्तानीको लागि प्रकृया नपुगेको अवस्थामा प्रकृया पुन्याउन चाहिने कागजातहरू सम्बन्धित पक्षसँग माग गर्ने गरिएको छ ।
- आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित माग गरिएको राय समयमै उपलब्ध गराइएको र महाशाखा प्रमुख, सचिवज्यूहरू र मुख्य सचिवज्यूवाट प्राप्त निर्देशनहरू कार्यान्वयन गरिएको छ ।

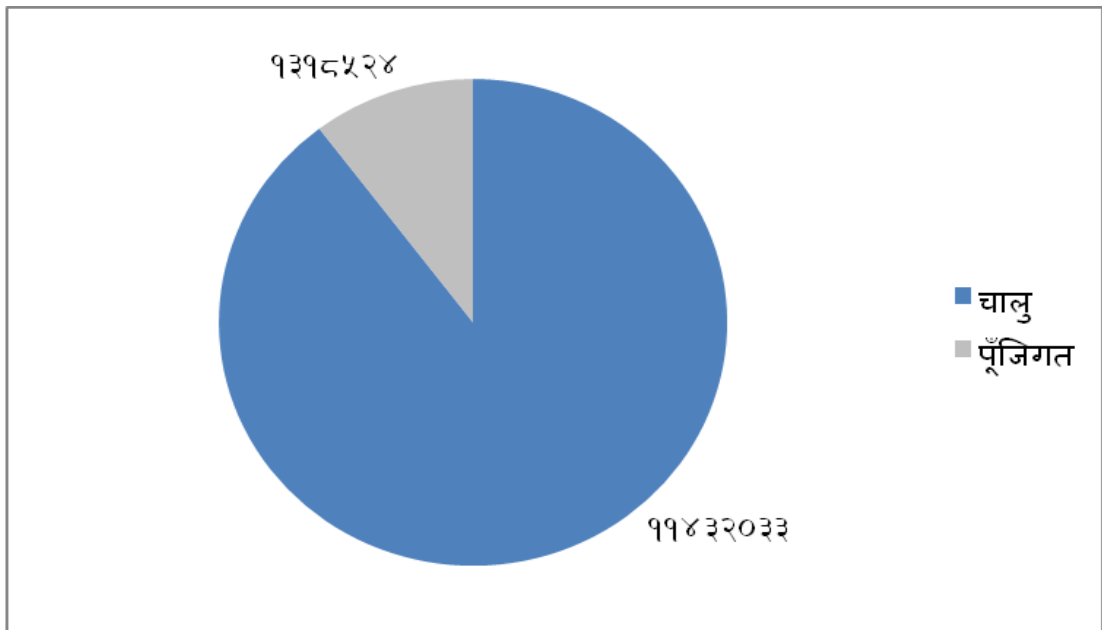
- शाखा अन्तर्गतको कामहरूमा सम्बन्धित मन्त्रालय एवं अन्य कार्यालयहरूमा पत्राचार तथा तरताकेता गरेको र आर्थिक अनुशासन कायम गर्न/गराउन सहयोगीको भूमिका निर्वाह गरिएको छ ।

तालिका: १

यस कार्यालय र मातहत निकायहरूलाई दिएको बजेट अख्तियारी

रु. हजारमा

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना	आ.व. २०७२/७३ को विनियोजित बजेट		
			चालु	पूँजीगत	जम्मा
१	३०१०११	मन्त्रिपरिषद्	१६९३१५	०	१६९३१५
२	३०१०१३	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	७३१४४१७	३७६२५०	७६९०६६७
३	३०१०१५	गरिबी निवारण कोष	३५६८६७५	०	३५६८६७५
४	३०१०२०	सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय	४७८०७	१२४००	६०२०७
५	३०१०२२	नेपाल ट्रष्टको कार्यालय	३४२५८	९७००	४३९५८
६	३०१०२५	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	९२७४५	६०६००	१५३३४५
७	३०१०३०	क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालय	७९८९०	३७९५	८३६८५
८	३०१०३१	लगानी बोर्डको कार्यालय	३३४७२	७५३३०	१०८८०२
९	३०११०१	सूचना प्रविधि विकास आयोजना	४५५९२	७७८३९५	८२३९८७
१०	३०११०२	कर्णाली विकास आयोग	२०६२४	४४०	२१०६४
११	३०११०३	सुदूरपश्चिम विकास आयोग	१७१४०	४१४	१७५५४
१२	३०११०५	पुनर्निर्माण प्राधिकरण	८०९८	१२००	९२९८
		जम्मा	११४३२०३३	१३१८५२४	१२७५०५५७

तालिका: २
यस कार्यालयलाई प्राप्त बजेट अख्तियारी र खर्च विवरण

रु. हजारमा

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	वार्षिक बजेट	आ.ब. ०७२/७३ खर्च	कैफियत
१	३०१०११३	मन्त्रिपरिषद्	१६९३१५	१६६४००	
२	३०१०१३३	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	७३१४४१७	७३०१३०४	
३	३०१०१३४	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	३७६३५	३६६६६	
४	३०११०१३	सूचना प्रविधि विकास आयोजना	२१३०	१५७८	
५	३०११०१४	सूचना प्रविधि विकास आयोजना	४००००	४३७८	
६	६०१०१४३	अर्थ वजेट संचित विदा	३४१३	३४१३	
७	३०१०१८३	अर्थ वजेट औषधी उपचार	४७०४	४७०४	
८	६०२०११३	अर्थ वजेट भ्रमण खर्च	६२९६	६२६६	
९	६०२०१५३	अर्थ वजेट औषधी उपचार	१५८४८	१५८४८	
१०	०१३५००१	धरौटी	३२७४	०	
		कुल जम्मा	७५९७०३२	७५४०५५७	

तालिका: ३
बेरुजु फछ्यौटको विवरण

केन्द्रिय बजेट तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको मात्र

विवरण	आ.ब. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.ब. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.ब. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरुजु (रु. हजारमा)	आ.ब. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.ब. ०५९/६० सम्मको	५२१	५८	४६३	००	
आ.ब. ६०/६१ - आ.ब. ०६८/६९	२२	००	२२	००	
आ.ब. ०६९/७०	०	००	०	००	
आ.ब. ०७०/७१	८१		८१		
जम्मा	६२४	००	५६५	००	

समिति तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको मात्र

विवरण	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरजु (रु.)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.व.०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.व. ०६२/६३-आ.व. ०६९/७० सम्मको	१८०	००	१८०	००	
आ.व. ०७०/७१	०	००	०	००	
जम्मा	१८०	००	१८०	००	
केन्द्र तथा समिति दुबैको जम्मा	८०४	००	८०४	००	

केन्द्रिय बजेट तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र मातहत निकायहरु समेतको

विवरण	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.व.०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.व. ०५९/६० सम्मको	५५०	५८	४९२	००	
आ.व. ६०/६१ - आ.व. ०६९/७०	३३४५७	१०४३६	२२९७८	००	
आ.व. ०७०/७१	६९०८९२	५५९९८२	५०२८३	८८.३५	
जम्मा	६४४८२०	५६९६७६	७२९५३	८८.३५	

समिति तर्फ - प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र मातहत निकायहरु समेतको

विवरण	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने शुरु बेरजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने बाँकी बेरजु (रु. हजारमा)	आ.व. ०७२/७३ मा फछ्यौट भएको प्रगति प्रतिशत	कैफियत
आ.व. ०६२/६३- आ.व. ०६८/६९ सम्मको	५५९९२	००	५५९९२	००	
जम्मा	५५९९२	००	५५९९२	००	
केन्द्र तथा समिति दुबैको जम्मा	७००७३२	५६९६७६	९२८८६८	८९.२९	

तालिका: घ

कार्यालयमा संचालित कोषहरुको अवस्था (आ.व. ०७२/७३)

विवरण	गत आ.व. को अल्या	चालु आ.व.को आम्दानी	जम्मा आम्दानी	खर्च	बाँकी
प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोष	४३८७८९५६८९.३९	५६५८०३९०८३.३०	९००४५८४६७६४.६९	८५४३५७५२७९.६०	९५०२२७९४८५.०९
प्रधानमन्त्री राहत कोष	९०५,२३९,९७२.५३	०	९०५,२३९,९७२.५३	०	९०५,२३९,९७२.५३
प्रधानमन्त्री सहायता कोष	६९९,९७९.००	०	६९९,९७९.००	०	६९९,९७९.००

सूचना प्रविधि शाखाको गतिविधिहरू

- Cabinet Automation System Development: यस प्रणालि मार्फत मन्त्रालयले यस कार्यालयमा सूचना प्रविधिको माध्यमबाट प्रस्ताव तयार गर्न, पेश गर्न र सो उपर भएको निर्णय हेर्न सक्नेछन् । यस कार्यालयले प्रस्ताव सम्बन्धी सम्पूर्ण आन्तरिक व्यवस्थापन जस्तै दर्ता गर्ने, रुजु गर्ने, तेस्रो/छड्के तालिका तयार गर्ने र अन्तिम एजेण्डा तयार गर्ने कार्य प्रणालि मार्फत नै गर्न सक्नेछ ।
- कार्यालयलाई थप सुरक्षित गर्न र आगन्तुक तथा कार्यालयका कर्मचारीहरूको गतिविधि निगरानी गर्ने कार्यालय परिसरमा देहायका सुरक्षा उपकरणहरू जडान गरिएको ।
 - Surveillance System: कार्यालयको बाहिरी परिसरमा ६ थान PTZ IP Camera हरू जडान गरि गतिविधिहरूको निगरानी राख्न मिल्ने व्यवस्था मिलाईएको ।
 - Hand Baggage Inspection X-Ray: कार्यालय परिसरमा प्रवेश गर्ने मुल ढोकामा HBIX Scanner जडान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
 - Access Control System: कार्यालय भवन प्रवेश गर्ने ३ ढोकाहरूमा Access Control System जडान गरि गतिविधिको लगत राख्ने व्यवस्था मिलाईएको ।
- Server Infrastructure Installment: कार्यालयको प्रयोजनका लागि सञ्चालित विभिन्न Application हरूको एकिकृत व्यवस्थापन गर्न Server, Storage तथा Networking सम्बन्धी उपकरणहरू जडान गरी सञ्चालनमा ल्याईएको ।
- Up gradation of Gunaso Portal: हेलो सरकार कक्षमा प्राप्त हुने गुनासाहरूको व्यवस्थापन गर्न साविकमा प्रयोगमा रहेको Software लाई स्तरोन्नतरी गरी गुनासो व्यवस्थापनको प्रभाकारिता वृद्धी गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- Website Enhancement: कार्यालयको आधिकारिक Website लाई नविनतम प्रविधिहरू प्रयोग गरी Website Upgrade गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- PM Website: वर्तमान प्रधानमन्त्रीज्यूबाट सम्पन्न भएका मुख्य मुख्य गतिविधिहरू र पूर्व प्रधानमन्त्रीहरू समेतको व्यक्तिगत विवरण र कार्यकालका मुख्य उपलब्धीहरू समेतको सूचना प्रदान गर्न हेतुले PM Website (www.opmcm.gov.np/pm) संचालनमा ल्याईएको ।

प्रेस तथा बैदेशिक सम्बन्ध शाखाको गतिविधिहरू

- आर्थिक वर्ष २०७२/२०७३ को बैशाख, जेष्ठ, असार महिनामा नेपालका लागि स्वीट्जरल्याण्ड र कतारका प्रस्तावित आवासीय राजदूत पदमा नियुक्तिका लागि सम्माननीय राष्ट्रपतिसमक्ष सहमति तथा सिफारिस गरिएको साथै मंगोलिया, ग्वाटेमाला, माली, मोरक्को, पनामा, युक्रेन, स्लोभानिया, हंगेरी, इथियोपिया, मोरिसस, ताजकिस्तान र पोर्चुगलको नेपालका लागि प्रस्तावित गैरआवासीय राजदूतहरूको नियुक्तिका लागि सम्माननीय राष्ट्रपतिसमक्ष सहमति तथा सिफारिस गरिएको।
- कार्यालयबाट जारी भएका सबै प्रेस विज्ञप्तिहरू तयार गरी कार्यालयको वेबसाइट (www.opmcm.gov.np) मा राखिएको साथै प्रचार प्रसारका लागि मिडियाहरूमा समेत पठाइएको।
- कार्यालयका महत्वपूर्ण सूचना प्रवाहका लागि १६१८०७०७०११११ को अडियो नोटिस बोर्डको संचालन गरिएको।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समक्ष विभिन्न संघ संस्थाहरूबाट माग भई आएका शुभकामना सन्देशको ड्राफ्ट तयार गरिएको।
- सूचना उपलब्ध गराई पाउँ भनी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका सूचना अधिकारीलाई सम्बोधन गरी प्राप्त भएका निवेदनमा आवश्यक कारवाही गरी माग बमोजिमको सूचना उपलब्ध गराइएको र प्राप्त हुन आएका अन्य निकायसंग सम्बन्धित निवेदनहरू आवश्यक कारवाहीका लागि तत् तत् निकायमा लेखी पठाइएको।
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसँग सम्बन्धित माघ/ फागुन/ चैत्र महिनाको विवरण सार्वजनिक गरि सो विवरण कार्यालयको वेबसाइटमा राखिएको। साथै सो विवरण राष्ट्रिय सूचना आयोगमा समेत पठाइएको।
- यस शाखाबाट शाखाको वार्षिक कार्यक्रम अनुसार निम्नानुसार सूचनाको हकसम्बन्धी अनुगमन र अन्तर्क्रिया कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको।
 - यहि २०७३ जेष्ठ २ गते देखि ६ गतेसम्म शाखा अधिकृत श्री जग्दिश चन्द्र नेपालीको नेतृत्वमा गएको टोलीले अर्घाखाँची जिल्लाका सरकारी कार्यालयहरूमा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम अनुगमन साथै सरकारी कार्यालयका सूचना अधिकारीहरूसंग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरिएको। साथै सो अवसरमा जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयहरूमा पुराना सामान, सेवाग्राहीमैत्री वातावरण, सरसफाई तथा बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धी अनुगमन गरिएको।

- मिति २०७३ जेठ ३२ देखि असार ६ गतेसम्म शाखा अधिकृत श्री पोषण लामिछानेको नेतृत्वको एक टोलीले धादिङ्ग जिल्लाका सरकारी कार्यालयहरूमा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम अनुगमन कार्य गरिएको ।
- मिति २०७३ साल असार १२ गते देखि १८ गतेसम्म यस शाखा अधिकृत श्री जग्दिश चन्द्र नेपालीको नेतृत्वमा गएको टोलीले गोरखा जिल्लाका सरकारी कार्यालयहरूमा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम अनुगमन साथै सरकारी कार्यालयका सूचना अधिकारीहरूसंग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम गरिएको । साथै सो अवसरमा जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयहरूमा पुराना सामान, सेवाग्राहीमैत्री वातावरण, सरसफाई तथा बगैचा व्यवस्थापन सम्बन्धी अनुगमन गरिएको ।
- नयाँ वर्ष २०७३ सालको शुभ अवसरमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूले दिनुभएको शुभकामना कार्ड साथै सो अवसरमा सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूको समुपस्थितिमा प्रधानमन्त्रीज्यूले आयोजना गर्नु भएको शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रमको निमन्त्रणा कार्डहरू वितरण गरिएको ।
- यहि २०७३ साल जेठ २७ र २८ गते सम्पन्न पूर्व मुख्यसचिवको सम्मेलन र यही ०९-१०, जुन, २०१६ मा काठमाण्डौमा सम्पन्न Forth Meeting of SAARC Cabinet Secretaries मा यस शाखालाई तोकिएको कार्यहरू गरी सहयोग पुऱ्याईएको ।
- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट मिति २०७२/०८/२४ मा स्वीकृत तत्काल सुधार कार्ययोजनाको पृष्ठ नं. १३ को बुँदा २.४ मा "सबै निकायहरूबाट महत्वपूर्ण दस्तावेजहरू (संबैधानिक निकाय तथा छानवीन समितिका प्रतिवेदनहरू) प्राप्त गरी अभिलेख गर्ने र प्राप्त विवरणको विद्युतीय रूप र हार्डकपी संरक्षण गर्ने " भन्ने उल्लेख भएको सन्दर्भमा विभिन्न निकायबाट जारी गरिएका महत्वपूर्ण प्रतिवेदनहरू एवं छानवीन समितिका प्रतिवेदनहरूको हार्डकपी र सफ्टकपी गरी जम्मा ४६ वटा प्रतिवेदन प्राप्त गरिएको र विभिन्न मन्त्रालयहरूसंग सम्बन्धित ८० वटा नीतिहरूको सफ्टकपी संकलन गरी कार्यालयको वेब साइट www.opmcm.gov.np मा उपलब्ध गराईएको ।
- प्रत्येक दिन विभिन्न दैनिक तथा साप्ताहिक पत्रिकाकाहरूमा प्रकाशित हुने समाचारहरू मध्ये जनताका दैनिक सरोकारसंग सम्बन्धित समाचारहरू संकलन र फोटोकपी गरी श्रीमान मुख्यसचिवज्यूको सचिवालयमा उपलब्ध गराइएको ।

आर्थिक तथा पूर्वाधार विकास शाखाको गतिविधिहरू

- सूचना प्रविधि विकासका सन्दर्भमा निकायगत रूपमा विद्यमान अवस्थाको समीक्षा गरी भावी रणनीतिहरूको पहिचान गर्ने, छनौट गरिएका नेपाल सरकारका निकायहरूको अनुभवहरू साटासाट गरी सूचना प्रविधिको विकासमा एकिकृत सोचको विकास गर्ने, ICT Policy 2015 को उद्देश्य बमोजिम ICT Development Index र E-Government Ranking मा नेपालको अवस्था सुधार गर्न सुधारका आवश्यक क्षेत्रहरूको पहिचान गर्ने, Single Portal System को स्थापना सम्बन्धमा भएका प्रयास, यसका व्यवधान र भावी कार्यक्रमहरूको पहिचान गर्ने उद्देश्य लिएर मिति २०७३ आषाढ १६ र १७ गते सूचना प्रविधि सम्बन्धी राष्ट्रिय गोष्ठीको आयोजना गरिएको । उक्त गोष्ठीको प्रमुख आतिथ्यता सूचना तथा सञ्चार मन्त्री माननीय शेरधन राईले गर्नुभएको थियो । उक्त गोष्ठीमा नेपाल सरकारका विभिन्न २२ वटा निकायहरूले विद्युतीय सुशासन कायम गर्न सूचना प्रविधिको अवस्थाका सम्बन्धमा प्रस्तुतिकरण गरेका थिए । गोष्ठीको दोस्रो दिन ५ वटा उद्देश्यपरक समूहहरू गठन गरी सूचना तथा सञ्चार पूर्वाधार, साईवर सुरक्षा, जनशक्ति व्यवस्थापन, प्रणाली एकीकरण, विद्युतीय भुक्तानी, विद्युतीय सुशासन र सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीतिका सम्बन्धमा भविष्यको रणनीति तर्जुमा गरिएको थियो ।
- सम्माननीय प्रधानमन्त्री के.पी. शर्मा ओलीज्यूबाट राष्ट्रको आर्थिक समृद्धिका लागि विभिन्न समयमा अभिव्यक्त महत्वपूर्ण विषयहरू सम्बन्धित निकायहरू मार्फत क्रमशः कार्यान्वयन हुने क्रममा रहेका छन् । यस अवस्थामा प्रत्येक एजेण्डाहरू कार्यान्वयनको कुन अवस्थामा छन् भनी जानकारी प्राप्त गरी आगामी रणनीति तय गर्नका लागि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूबाट अभिव्यक्त समृद्धिका एजेण्डाहरूको कार्यान्वयन स्थितिको विवरण संकलन गरिएको । सम्बन्धित निकायहरूको काममा सहजिकरण गरिएको ।

आर्थिक नीति विश्लेषण शाखाको गतिविधिहरू

- विकास सहायता नीति २०७१ जारी भएपछि नेपाल सरकार र दातृ निकाय बीच भएका संझौताहरू, सहायताको प्रकृति, कार्यक्षेत्र लगायत विकास सहायता नीति २०७१ मा उल्लेख भएका नीतिगत व्यवस्था र भएका संझौताहरूको तादात्म्यता सम्बन्धमा सामान्य विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको ।
- नेपाल सरकारद्वारा जारी भएका राष्ट्रिय नीतिहरूको ढाँचागत एकरूपता परीक्षणको लागि केहि नीतिहरू छनौट गरी ढाँचा हेर्दा निम्न अवस्था देखिएको ।

- एकै समयमा जारी भएका नीतिहरूको पनि ढाँचा फरक भएको ।
 - एउटै निकायबाट जारी भएका नीतिहरूको ढाँचामा पनि एकरूपता नभएको ।
 - ढाँचामा आवश्यक पर्ने र नपर्ने जस्ता देखिएका विषय पनि समावेश गरिएको ।
- त्रिपुरेश्वर-कलकी-नागढुंगा सडकको कार्यान्वयन अवस्थाको सूचना संकलन र स्थलगत अनुगमनका आधारमा विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गरिएको ।
 - पेशकी बेरुजू समस्या समाधानार्थ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयका सचिव श्री केदार बहादुर अधिकारीज्यूको अध्यक्षतामा गठित समितिको प्रतिवेदन निर्माणार्थ सूचना सङ्कलन तथा सहजकर्ताको कार्य गरी निम्न सुझावहरू प्रस्तुत गरिएको ।
 - एकै आर्थिक वर्ष भित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी ठेक्का संझौता भएका आयोजनाले दिएको मोबिलाईजेशन पेशकी सोही आर्थिक वर्ष भित्र फछ्यौट गर्ने र फछ्यौट हुन नसकेमा प्रचलित कानून बमोजिम हुने ।
 - प्रतित पत्रको माध्यमबाट मालसामान खरिद गर्दा सकभर आर्थिक वर्षभित्रै खरिद प्रकृया सम्पन्न गर्ने गरि खरिदसम्बन्धी कारवाही अघि वढाउने । कारणवश आर्थिक वर्षभित्र खरिद हुन नसकेको तर मालसामान आपूर्ति गर्ने म्याद बाँकी भएको पेशकीलाई बेरुजू कायम नगरी छुट्टै अभिलेख देखिने गरी राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
 - फछ्यौट गर्न बाँकी पेशकीको फाँटवारी तयार गर्दा पेशकीको म्याद बाँकी भएको र म्याद बाँकी नभएको छुट्टाछुट्टै देखिने गरी अभिलेख राख्ने व्यवस्था महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयले मिलाउने ।
 - म्याद बाँकी भएका पेशकीलाई अङ्कमा बेरुजू कायम नगरी अलगगै अभिलेख राख्ने व्यवस्था गर्न महालेखा परीक्षकको कार्यालयलाई लेखी पठाउने ।
 - तत्काल सुधार कार्ययोजनाको नियमित रूपमा सम्बन्धित शाखामा प्रगति पठाउने गरिएको ।

सामाजिक विकास शाखाको गतिविधिहरू

- मिति २०७३।२।९ मा शिक्षा मन्त्रालय र अन्तरनिकायहरूसंग बैठक बसी चालु शैक्षिक सत्रका लागि आवश्यक पाठ्यपुस्तक २०७३ जेठ २० सम्ममा सबै जिल्लामा पुऱ्याउने र आगामी शैक्षिक सत्रका लागि पाठ्यपुस्तक छापने कार्ययोजना २०७३ जेठ मसान्तसम्म पेश गर्न शिक्षा मन्त्रालयलाई निर्देशन गरिएको ।

- मिति २०७३।३।२१ मा नेपाल सरकारका मुख्यसचिवज्यूको अध्यक्षतामा संगीत रोयल्टी विषयक बैठक बसी यस सम्बन्धित समस्या समाधान गर्न सुझाव दिन एक कार्यदल गठन भई कार्य गरिरहेको ।
- शाखाको स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार चैत्र महिनामा जनकपुर अञ्चल अस्पताल लगायतको सेवा प्रवाहको अनुगमन र सेवाग्राही सर्भेक्षण गरिएको ।
- शाखाको स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार बैशाख महिनामा मालपोत कार्यालय डडेल्धुराको सेवा प्रवाहको अनुगमन र सेवाग्राही सर्भेक्षण र शिक्षाको लागि खाद्य परियोजना डडेल्धुराको सेवा प्रवाहको अनुगमन गरिएको ।
- शाखाको स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार जेठ महिनामा मालपोत कार्यालय लमजुङ्गको सेवा प्रवाहको अनुगमन र सेवाग्राही सर्भेक्षण गरिएको ।
- यस आ.ब.मा सार्वजनिक सरोकारसंग सम्बन्धित विषयहरूमा विभिन्न पत्रपत्रिकाहरूमा प्रकाशित समाचारहरू प्रति यस कार्यालयको ध्यानाकर्षण भई संबद्ध मन्त्रालयहरूलाई सुधारका पहल थाल्न आवश्यक निर्देशन दिई प्रगति माग गरीएको ।

योजना तथा अनुगमन शाखाको गतिविधिहरू

- आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको । उक्त नीति तथा कार्यक्रम सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट व्यवस्थापिका संसदमा प्रस्तुत भई सार्वजनिककरण समेत गरिएको ।
- मिति २०७३/०१/११ देखि नेपाल टेलिभिजनद्वारा प्रत्येक शनिवार प्रसारण हुँदै आएको 'प्रधानमन्त्री सँग सीधा कुरा' कार्यक्रमको अभिलेखिकरण गरी तिनको प्रगति अनुगमन गरिएको । गुनासाहरूको कार्यान्वयन अवस्था सम्बन्धमा हरेक हप्ता सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूलाई जानकारी गराइने गरिएको ।
- केन्द्रीय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिका दुई (२) वटा बैठक सम्पन्न भई एघार (११) वटा निर्णयहरू कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको । समितिको ४३ औं बैठक आपूर्ति व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि सम्बन्धमा र ४४ औं बैठक कृषि तथा पशुपञ्छी फर्मको प्रभावकारिता अभिवृद्धि, पारवहन सुविधाको उपयोग, बङ्गलादेशले उपलब्ध गराउने बन्दरगाह उपयोगको ढाँचा, बाढी पहिरो पिडितको व्यवस्थापन लगायतका विषयमा केन्द्रित रहेको ।

- आर्थिक वर्ष २०७२/७३ का लागि नेपाल सरकारका मन्त्रालय/ मन्त्रालयस्तरीय केन्द्रीय निकायहरूको Online Portal मा Upload भएका कार्यसम्पादन सूचकहरूको आधारमा वैशाख, जेठ र असार महिनाका प्रगतिहरू अद्यावधिक गरिएको ।
- गुल्मी र रोल्पा जिल्लाका विभिन्न कार्यालयको सेवाप्रवाह सन्तुष्टि सर्वेक्षण र कैलाली जिल्लाका विभिन्न कार्यालयहरूको सेवा प्रवाह सम्बन्धि अनुगमन सम्पन्न गरी सुझावहरू कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको ।

मन्त्रिपरिषद्, बैठक तथा अभिलेख शाखाको गतिविधिहरू

सि.नं.	महिना	विषय	सम्पादित कामको विवरण (संख्यामा)
१.	वैशाख	प्रस्ताव संख्या	१६६
		मन्त्रिपरिषद् बैठक संख्या	६
		मन्त्रिपरिषद् निर्णय संख्या	१८५
२.	जेठ	प्रस्ताव संख्या	१२६
		मन्त्रिपरिषद् बैठक संख्या	६
		मन्त्रिपरिषद् निर्णय संख्या	११९
३.	असार	प्रस्ताव संख्या	१३४
		मन्त्रिपरिषद् बैठक संख्या	५
		मन्त्रिपरिषद् निर्णय संख्या	१७४

मन्त्रिपरिषद् समिति तथा संबैधानिक निकाय शाखाको गतिविधिहरू

क) २०७३ वैशाख देखि असार महिनासम्मको प्रगति विवरण

क्र.स.	उपलब्धि
१.	मन्त्रिपरिषद् राजनैतिक समिति बैठक संख्या - ०
२.	मन्त्रिपरिषद् राजनैतिक समिति निर्णय संख्या - ०
३.	मन्त्रिपरिषद् आर्थिक तथा पूर्वाधार समिति बैठक संख्या - ४
४.	मन्त्रिपरिषद् आर्थिक तथा पूर्वाधार समिति निर्णय संख्या - १७
५.	मन्त्रिपरिषद् विधेयक समिति बैठक संख्या - १४
६.	मन्त्रिपरिषद् विधेयक समिति निर्णय संख्या - १५
७.	मन्त्रिपरिषद् प्रशासन समिति बैठक संख्या - ०
८.	मन्त्रिपरिषद् प्रशासन समिति निर्णय संख्या - ०
९.	मन्त्रिपरिषद् सामाजिक समिति बैठक संख्या - ३
१०.	मन्त्रिपरिषद् सामाजिक समिति निर्णय संख्या - १

- २०७३ बैशाखदेखि असार महिनासम्म मन्त्रिपरिषद्का ५ समितिहरूको २१ पटक बैठक बसी ३३ वटा निर्णयहरू भएको छ ।
- संवैधानिक परिषद्को बैठक २ पटक बसी २ वटा निर्णय भएको छ ।
- मन्त्रिपरिषद् समितिका निर्णयहरू पञ्जिका बनाइ अभिलेख व्यवस्थित गरिएको छ ।

शान्ति समन्वय तथा शासकीय सुधार शाखाका गतिविधिहरू

- शासकीय सुधारसँग सम्बन्धित विभिन्न किसिमका गुनासो, उजुरी, सुझाव, मागपत्र, ज्ञापनपत्र तथा निवेदन आवश्यक कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाई सोको नियमित अनुगमन भैरहेको छ ।
- प्रत्येक महिना नेपाल सरकारका मुख्यसचिवको अध्यक्षतामा नेपाल सरकारका सचिवहरूको बैठक आयोजना गरि भएका निर्णय कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित मन्त्रालय निकायहरूमा पठाउने गरिएको साथै निर्णय कार्यान्वयनको प्रगति अनुगमन नियमितरूपमा गर्ने गरिएको छ ।
- मुलुकको निजामती सेवामा रही नेपाल सरकारका सेवा निवृत्त मुख्यसचिवहरूले पुन्याउनु भएको विशिष्ट योगदान र अनुभवलाई संस्थागत गर्ने साथै मुलुकको समग्र शासकीय प्रणाली तथा प्रशासनिक व्यवस्थापनमा सुधार गरि सुशासनको प्रत्याभूति गर्न निजामती प्रशासनका विविध एवं समसामयिक विषयमा छलफल गर्ने अभिप्रायले विगत चार वर्षदेखि बार्षिक सम्मेलनको रूपमा आयोजना हुदै आएको नेपाल सरकारका सेवा निवृत्त मुख्यसचिवहरूको सम्मेलनको निरन्तरता स्वरूप यस पटक नेपाल सरकारका सेवा निवृत्त मुख्यसचिवहरूको चौथो सम्मेलन-२०७२, चैत्र २६ गते होटल द्वारिकाज बत्तिसपुतलीमा सम्पन्न भएको छ । उक्त सम्मेलनमा संक्रमणकालिन व्यवस्था र संघीयता, सार्वजनिक सेवा वितरणलाई प्रभावकारी बनाउने र सुशासन प्रवर्द्धन तथा भ्रष्टाचार निवारणमा सार्वजनिक प्रशासनको प्रभावकारिता बढाउने उपायहरूका सम्बन्धमा सुझावहरू प्राप्त भएको छ । प्राप्त सुझावहरूलाई प्रतिवेदनको रूपमा तयारी गर्ने कार्यको अन्तिम मस्यौदा तयार भएको छ ।
- दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन सार्कको मुख्यसचिवस्तरिय चौथो सम्मेलन गत जुन ९ देखि १० (तदनुसार २०७३ जेठ २७-२८) मा काठमाडौंमा सम्पन्न गरिएको छ । सार्क सदस्य राष्ट्रका मुख्यसचिव तथा मन्त्रिपरिषद्का सचिवहरूको सहभागिता रहेको उक्त सम्मेलनमा सदस्य मुलुकको कर्मचारीतन्त्रभित्रको उत्कृष्ट अभ्यास आदान प्रदान भएको थियो । यसले हरेक मुलुकको कर्मचारीतन्त्रभित्र का राम्रा विषयहरू अनुसरण हुने विस्वास सदस्य राष्ट्रहरूको रहेको छ ।

- निजामती सेवा नियमावली २०५० मा रहेको नेतृत्व मूल्याङ्कन समितिलाई क्रियाशील बनाउने सम्बन्धी अवधारणा पत्रको मस्यौदा तयार गरि सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको राय समेत प्राप्त भई थप निर्णयका लागि पेश गरिएको छ ।
- सुशासन कायम गर्ने सन्दर्भमा सरकारी कार्यालयहरूले प्रदान गर्ने सार्वजनिक सेवाप्रवाहका सम्बन्धमा जिल्लास्थित कार्यालयहरूको प्रत्यक्ष अनुगमन गरि जानकारी लिने, निर्देशन दिने र भविष्यका लागि नीति तर्जुमा र परिमार्जन गर्ने उद्देश्य बमोजिम प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहका सम्बन्धमा सप्तरी र बागलुङ्ग जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयहरूको अनुगमन गरि प्रतिवेदन गरिएको छ। साथै अनुगमनका क्रममा देखिएका समस्याहरूको निराकरणका लागि सम्बन्धित मन्त्रालयहरूलाई लेखि पठाईएको छ।

प्रशासन पुनर्संरचना शाखाको गतिविधिहरू

- सामान्य प्रशासन मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको शासकीय सुधारको लागी प्रशासन सुधार तयारी आयोजना (PREPARE) सँग समन्वय गरी प्रशासन पुनःसंरचना सम्बन्धी कार्य भईरहेको तथा कार्यसम्पादन समूह (Quality Circle) बैठक राखी आवश्यक सुझाव दिने कार्य गर्दै आएको ।
- नेपाल सरकारका मुख्यसचिवज्यूको संयोजकत्वमा रहेको संघीयता कार्यान्वयन तथा प्रशासन पुनःसंरचना समन्वय समितिको बैठक सम्पन्न (हालसम्म ३ वटा बैठक सम्पन्न) ।
- प्रधानमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा गठित उच्चस्तरीय संघीयता कार्यान्वयन तथा प्रशासन पुनःसंरचना निर्देशक समितिको बैठक सम्पन्न (हालसम्म एउटा बैठक सम्पन्न) ।
- तत्काल सुधार कार्ययोजना अनुरूप यस कार्यालय र अन्य मन्त्रालय/ निकायहरूले सम्पादन गरेको कार्य प्रगति विवरण संकलन गरी एकिकृत कार्यप्रगति विवरण तयार गरेको ।
- विभिन्न मन्त्रालय/ निकायहरूले सम्पादन गरेको संघीयता कार्यान्वयन तथा प्रशासन पुनःसंरचना सम्बन्धी मौजुदा अवस्थाको जानकारी (Stock-Taking) लिई एकिकृत विवरण तयार गरिएको ।
- संघीयता कार्यान्वयन तथा प्रशासन पुनःसंरचना समन्वय समितिको निर्णय अनुरूप गठित समूहगत कार्यदलको कार्यविधि तर्जुमा गरी स्वीकृत भै कार्यारम्भ भएको ।

गुनासो व्यवस्थापन शाखाको गतिविधिहरू

- गुनासो व्यवस्थापन शाखाबाट सम्पादित कार्यहरूको मासिक प्रगति प्रतिवेदनहरू तयार गरि मासिक रूपमा सार्वजनिक गर्ने गरिएको ।
- गुनासो सुन्ने नोडल अधिकारिहरूसंग गुनासो व्यवस्थापनका सम्बन्धमा मिति ०७३ असार ३ गते अन्तर्क्रिया तथा छलफल आयोजना गरिएको ।
- शाखाको मासिक प्रगति प्रतिवेदन मासिक रूपमा तयार गरि सो बारेमा प्रेस रिलिज गरी सार्वजनिक गरिएको ।
- हेलो सरकार लाई क्षेत्रिय स्तरमा विस्तार गर्ने कार्यक्रम अनुसार पाँचै विकास क्षेत्रमा संचालनमा आइसकेको । धनकुटा, पोखरा, हेटौडा र सुर्खेतमा उदघाटन भएको दिपायलमा उदघाटन हुन बाँकी रहेको ।
- गुनासो व्यवस्थापन शाखाको पोर्टल अधावधिक गर्ने कार्य भैरहेको ।
- हेलो सरकारको बजारीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत वृत्तचित्र निर्माण गरिएको ।
- हेलो सरकारको प्रचार प्रसार गर्ने उदेश्यले वार्षिक पुस्तिका प्रकाशन गरिएको ।
- हेलो सरकारलाई विधुतिय मैत्री बनाउन मोबाइल एप्स तयार गरी संचालनमा ल्याउने गृहकार्य भै रहेको ।
- हेलो सरकार कक्षमा ०७३ बैशाख मसान्त देखि ०७३ असार मसान्त सम्म ४३७१ वटा गुनासा प्राप्त भएको तथा जसमा ३२५३ वटा गुनासाहरू फछ्यौट भै १११८ गुनासाहरू फछ्यौट हुन बाकि रहेका । जसमा गुनासो फछ्यौटको दर ७४ प्रतिशत रहेको छ ।
- हेलो सरकार कक्षमा सबैभन्दा बढी गुनासा आउने निकायहरूमा गृह मन्त्रालय, शिक्षा मन्त्रालय, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय,नेपाल विद्युत प्राधिकरण रहेका छन् ।
- हेलो सरकार कक्षमा पछिल्लो समयमा औसत मासिक गुनासो प्राप्ति दर १५०० रहेको ।
- कार्यकारी निर्णयबाट सम्बोधन हुने भन्दा नीतिगत एवं कानूनमा व्यवस्था गर्नुपर्ने र लामो प्रक्रिया लाग्ने विषयसँग सम्बन्धित गुनासाहरू सम्बोधन गर्न केही समय लाग्ने हुनाले सबै गुनासाहरू शीघ्र सम्बोधन हुन नसके पनि सम्बन्धित निकायलाई गुनासो व्यवस्थापनको कार्य उच्च प्राथमिकतामा राखी फछ्यौट गर्न निर्देशन दिने गरिएको ।

- २०७३ बैशाख महिनादेखि ०७३ असार मसान्तसम्म ६६ गुनासा हेलो सरकार कक्ष आफैले फछ्यौट गरेको तथा सो अवधिमा हेलो सरकार कक्षमा ९० वटा सुझावहरू प्राप्त भएका ।

सदाचार प्रवर्धन तथा भ्रष्टाचार निगरानी शाखाको गतिविधिहरू

- मिति २०७३/०९/२३ गते शासकीय सुधार हेर्ने सचिव श्री चन्द्रकुमार घिमिरेज्यूको कार्यकक्षमा विटुमिनको गुणस्तर कायम गर्ने सम्बन्धमा यस पूर्व भएका निर्णयहरूको कार्यान्वयन स्थितिका बारेमा समीक्षा गरिएको थियो। बैठकमा विटुमिनको प्रयोग गरी निर्माण गर्ने/ गराउने सबै सार्वजनिक निकायले आआफ्ना कार्यहरूको स्पेसिफिकेसनमा तोकिए बमोजिम विटुमिनको अनिवार्य परीक्षण गर्ने गराउने कार्यका लागि नेपाल गुणस्तर विभागले सबै प्रकारका विटुमिनको NS (Nepal Standard) को रूपमा एकीकृत Norms and Standard निर्धारण गरी नेपाल गुणस्तर परिषदबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयनमा ल्याउने। साथै न्यूनतम मापदण्ड पुरा गरेको विटुमिन मात्र आयात गर्न दिने व्यवस्थाका लागि मन्त्रिपरिषद समक्ष प्रस्ताव पेश गर्न उद्योग मन्त्रालयले आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने। भन्सार प्रवेशविन्दुमै नमूना लिई परीक्षण गर्ने र निर्धारित मापदण्ड पूरा गरेका लाई मात्र भन्सार क्लिरेन्स गर्ने। बढि लागत तथा विशिष्ट गुणस्तर कायम गर्नुपर्ने प्राविधिक जटिलता भएका निर्माण कार्यमा तेश्रोपक्षबाट Random Sampling र गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरी निर्माण कार्यको स्पेसिफिकेसनमै शर्तको रूपमा उल्लेख गरी तत्कालै कार्यान्वयनमा ल्याउने सम्बन्धमा मन्त्रालयस्तरमा नै एक कार्यटोली बनाई तत्काल कार्य अगाडि बढाउने र नेपालको वातावरणमा सडक निर्माणमा उपयुक्त हुनसक्ने Crumb Rubber Modified Bitumen (CRMB), Bitumen Emulsion जस्ता सामग्रीको प्रयोग गर्न अनुसन्धान गर्ने साथै Specification and Norms को व्यवस्थाका लागि भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयबाट कार्य भैरहेको सन्दर्भमा यसै आ.व. भित्र सो कार्य सम्पन्न गर्न समेत निर्देश गरिएको थियो।
- सेतो नंबरप्लेटको गाडी सार्वजनिक विदामा समेत सवारी पास लिएर चलाउन सक्ने व्यवस्था भएपनि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयका केही उपसचिवहरू समेतले सेतो नंबरप्लेटका गाडि समेतलाई रातो नंबरप्लेटमा बदलेर गाडी प्रयोग गरिरहदा कति दुरुपयोग हुने हो विचारणिय छ। ती (रातो नंबरप्लेट भएका) सरकारी गाडीहरू दुरुपयोग गर्नु भनि न सर्वसाधारणले थाहा पाउछ नत ड्यूटीमा रहेका ट्राफिक प्रहरीले थाहा पाउँछन्। साथै ती गाडीहरू प्रयोग हलुका सवारी चालकले समेत नचलाई प्रयोगकर्ता स्वयंले नै चलाउने र आफ्नो घरमानै राखे गर्दा यसको अत्यधिक दुरुपयोग हुने (जस्तै घरका अन्य सदस्यलाई ड्राइभिङ सिकाउने, आफू अनुकूल ठाँउमा घुम्न जाने लगाउत अन्य गैर सरकारी काममा प्रयोग हुने) निश्चितछ। त्यस्तै कार्यालयका केही

शाखा प्रमुख (३-४वर्ष) लामो समयसम्म एउटै शाखामा कार्यरत रहने र शाखा समेत सुरुवा नहुँदा व्यक्तिगत लाभ समेत लिनसक्ने हुँदा अख्तियार दुरुपयोगको सम्भावना प्रबल रहेकोछ । अतः ती विषयमा समेत त्यस आयोगको ध्यान केन्द्रीत होस भन्ने उजुरीका सम्बन्धमा उजुरकर्ताले औल्याएका विषयहरूमा सत्य तथ्य छानविन गरी नियमानुसार आवश्यक कारवाही गर्न अदुअआवाट मिति २०७३/०९/१३ मा लेखि आएकोले सम्बन्धित शाखालाई उजुरी व्यहोरा जानकारी गराउदा कार्यालयमा कार्यरत सबै उपसचिवहरूलाई सरकारी कामकाजका लागि उपलब्ध गराइएका सवारी साधनहरूको सरकारी काम वेगर अनुचित प्रयोग नगर्न नगराउन सचेत गराउदै दुरुपयोग गरेको पाइए कानून वमोजिम कारवाही गरिने गरि सर्तक गराइ सकिएकोछ भनि मौखिक जानकारी प्राप्त भएकाले सोही व्यहोरा जनाई मिति २०७३/०९/१६मा अभिलेख गरिएको ।

- राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रका प्र.उ.पदवाट प्र.व.उ.पदमा बढुवाका लागि सिफारिस भएका धर्मानन्द भट्टको सम्बन्धमा अ.दु.अ.आ.मा उजुरी परि सो सम्बन्धमा आवश्यक छानविन गरी राय सहित पठाउन लेखि गएकोमा प्राप्त हुन आएको प्रतिवेदनको निष्कर्ष तथा सुझाव खण्डको बुदाँ नं. ७.१.५ मा उजुरीमा औल्याइए अनुसार काम नगरेको भौगोलिक क्षेत्र बापतको अंक प्रदान गरिएको अवस्थामा बढुवाका लागि सम्भाव्य तर बढुवामा नपरेका प्रहरी कर्मचारीहरूवाट कानूनमा व्यवस्था भए वमोजिम तोकिएको म्यादभित्र पुनरावलोकन समितिमा उजुरी गर्न सकिने र सोमा छानविन गरी अन्तिम सिफारिस गरिने प्रावधान रहेकै सन्दर्भमा मिति २०६८ सालमा भएको बढुवाको विषयमा हाल आएर वेनामी उजुरी आएको सन्दर्भमा कुनै कारवाही गर्नुपर्ने देखिदैन । यदि नियम विपरित गैरकानूनी रूपमा बढुवा भएको अवस्थामा उक्त बढुवावाट मर्का पर्ने सम्बन्धित कर्मचारीले न्यायका लागि सम्मानित अदालतमा जान सकिने कानूनी प्रावधान भएकाले सो मौकावाट संभावित उम्मेदवारलाई अवसर भएको व्यहोरा सहितको छानविन समितिको निष्कर्ष रहेको पाइयो ।

साथै बुदाँ नं. ७.२ मा अभिलेख प्रणालीको महत्वपूर्ण अंगको रूपमा रहने कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरणमा रहनुपर्ने कागजातहरू फाइलमा नरहेको सन्दर्भमा कानून वमोजिम पञ्चिका बनाउने, अद्यावधिक गर्ने र प्रमाणित गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउन सुझाव सहितको प्रतिवेदन प्राप्त भएकाले आरोपी तर्फ केही गर्नुपर्ने नदेखिएपनि संस्थामा कार्यरत सम्पूर्ण जनशक्तिको नियुक्ति, सुरुवा, बढुवा, विभागीय कारवाही लगायतका व्यक्तिगत विवरणलाई आधिकारीक रूपमा प्रमाणित गरी सुरक्षित राख्नुपर्ने दायित्व सम्बन्धित संस्थाकै हुने हुदाँ सोही अनुरूप व्यवस्थापन गर्न/ गराउन केन्द्रलाई निर्देश गर्नु भनि मिति २०७३/०९/३०मा निर्णय भएकाले निर्णयानुसार गर्ने गराउने व्यवस्थाका लागि केन्द्रलाई लेखि सोही व्यहोरा उजुरीमा जनाई फछौट गरिएको ।

- सुर्खेत उपत्यका नगर विकास समिति (तत्कालीन वीरेन्द्रनगर नगर निर्माण योजना कार्यान्वयन समिति) ले नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको जग्गा नेपाल सरकारको निर्णय विना विभिन्न मितिमा विभिन्न संस्थालाई निशुल्क हस्तान्तरण गरेको भन्ने उजुरीका सम्बन्धमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको मिति २०७३।०२।२७ को बैठकले नेपाल भित्रका सबै नगर विकास समितिहरूले सरकारी जग्गाहरू उप्रान्त नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति नलिइ कोही कसैलाई भोगचलनकालगि वितरण गर्न नमिल्ने तथा भोगचलन गर्न दिन परेमा वस्तुपरक मापदण्ड बनाई कडाइका साथ कार्यान्वयन गराउन भनी गरेको निर्णय कार्यान्वयन गराउनका लागि शहरी विकास मन्त्रालयलाई लेखि पठाइएको ।
- राष्ट्रिय कृषि अनुसन्धान तथा विकास कोषबाट परियोजना प्रस्ताव PCN (Project Concept Note) स्वीकृत गर्दा स्वच्छ प्रतिष्पर्धा नगराइ आफूखुशी एकाधिकार कायम गरी कोषको सदस्यसचिवले मोटो रकम असुली परियोजना प्रस्ताव स्वीकृत गरेको कारण सो प्रस्ताव स्वीकृति खारेज गरिपाउँ भनी २०६३।०१।०६ मा यस कार्यालयमा परेको उजुरीका सम्बन्धमा कृषि विकास मन्त्रालयबाट प्रतिक्रिया माग गरिएको । प्राप्त राय सहितको प्रतिवेदनबाट त्रुटिपूर्ण नदेखिएको कारण उक्त उजुरी उपर केही गर्नु नपर्ने भनी २०७३।०३।१९ मा सचिवस्तर निर्णय भएको ।

कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखाको गतिविधि

- यस आ.व. को असार मसान्त सम्ममा यस कार्यालयलाई विपक्षी बनाई सर्वोच्च अदालत, पुनरावेदन तथा जिल्ला अदालतहरूबाट म्याद तामेल भई दर्ता हुन आएका ७७ थान मुद्दाहरूको लिखित जवाफ तथा प्रतिउत्तर पत्र तयार गरी सम्बन्धित अदालतमा पठाइएको ।
- नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद् समक्ष दर्ता हुन आएका पुनरावेदनको निवेदनहरू मध्ये १ थान निवेदन (प्रहरीको विभागिय कारवाहीका पुनरावेदन पत्र) उपर अध्ययन गरी राय सहितको प्रतिवेदन मन्त्रपरिषद् समक्ष पेश गरिएको ।
- लोक सेवा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारको सम्बन्धमा संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक व्यवस्थापिका संसदमा पेश गर्न स्वीकृति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा, प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी आधार र मापदण्ड निर्धारण गर्ने विधेयक तर्जुमा गर्न सैद्धान्तिक स्वीकृति दिने, प्रदेशका मुख्यमन्त्री र मन्त्रीहरूको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी विधेयक तर्जुमा गर्न सैद्धान्तिक स्वीकृति दिने, प्रदेश प्रमुखको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी विधेयक तर्जुमा गर्न सैद्धान्तिक स्वीकृति दिने र प्रेरणा राज्यलक्ष्मी सिंह विरुद्ध नेपाल सरकार

मन्त्रपरिषद समेत भएको निवेदनमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट भएको आदेश उपर पुनरावालोचन गर्ने सम्बन्धमा गरी जम्मा ५ थान प्रस्ताव दर्ता गरिएको ।

- कानूनी जटिलता देखिएका विषयमा कानूनी राय माग हुँदा विभिन्न १२ वटा विषयमा राय प्रदान गरिएको ।
- यस कार्यालयको राजपत्रमा प्रकाशित गरिने १७ थान सूचनाहरु प्रकाशनको लागि मुद्रण विभागमा पठाइएको ।
- कानूनको शासन एवं सर्वोच्च अदालतको आदेश कार्यान्वयन, सम्बन्धी जिल्लास्तरीय एक दिवशिय अनुशिक्षण कार्यक्रम मिति २०७३।०१।२४, २६, २८ र २९ गते दैलेख, मुगु, जुम्ला र कालिकोट जिल्लामा र मिति २०७३।०२।३०, ३२ र २०७३।०३।१ गते क्रमशः रुकुम, सल्यान र दाङ जिल्लामा सम्पन्न गरिएको ।
- सर्वोच्च अदालतबाट सार्वजनिक सरोकारको विवादमा जारी आदेश कार्यान्वयनको एकिकृत प्रगति प्रतिवेदन २०७२/७३ प्रकाशन भएको ।

मानव अधिकार तथा लैङ्गिक सशक्तीकरण समन्वय शाखाको गतिविधिहरु

- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग र राष्ट्रिय दलित आयोगबाट गरिएका सिफारिसहरु कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयमा लेखि पठाइएको ।
- मानव अधिकार परिषद्को विशेष प्रणाली अन्तर्गतका विशेष समाधिकक्षकहरुले नेपालको मानव अधिकार सम्बन्धमा उठाएका विभिन्न विषयहरुका सम्बन्धमा जवाफ पठाइएको ।
- चौथो मानव अधिकार कार्ययोजना र लैङ्गिक हिंसा अन्त्य तथा लैङ्गिक सशक्तीकरण राष्ट्रिय रणनीति तथा कार्ययोजनाका सम्बन्धमा अनुशिक्षण/ अन्तर्क्रिया/ जिल्लास्तरीय अनुगमन दैलेख, कालीकोट, मुगु, जुम्ला, दाङ, सल्यान, रुकुम, सुनसरी, तेह्रथुम, इलाम, र गोर्खा जिल्लामा संचालन गरिएको ।
- मानव अधिकारको विश्वव्यापी आवधिक समिक्षाको दोस्रो चक्र अन्तर्गत संयुक्त राष्ट्रसंघको मानव अधिकार परिषद् समक्ष नेपालले पेश गरेको दोस्रो प्रतिवेदनउपर विभिन्न राष्ट्रहरुबाट प्राप्त १५२ वटा सिफारिसहरुको कार्यान्वयनको लागि सिफारिस कार्यान्वयन कार्ययोजना तयारीको क्रममा रहेको ।
- संयुक्त राष्ट्र संघीय मानव अधिकार समिति (Human Rights Committee) मा नेपाल सरकारले सन् २०१० मा पेश गरेको दोस्रो आवधिक प्रतिवेदन माथी छलफल हुँदा

नेपाललाई प्राप्त सिफारिसहरू कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयहरूमा पठाइएको।

- संयुक्त राष्ट्र संघको आर्थिक तथा सामाजिक परिषद् अन्तर्गतको Committee on Economic, Social and Cultural Rights मा नेपाल सरकारले सन् २०१२ मा पेश गरेको तेस्रो आवधिक प्रतिवेदन माथी समितिमा छलफल हुँदा नेपाललाई प्राप्त सिफारिसहरू कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयहरूमा पठाइएको।
- नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्बाट विभिन्न विषयका सम्बन्धमा भएका निर्णयहरू कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको।
- व्यवस्थापिका-संसदको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा श्रम समितिबाट भएको निर्णय कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाइएको।
- लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी चेतनामुलक शिक्षण कार्यक्रम रकुम र सल्यान जिल्लामा सम्पन्न गरिएको।
- संवैधानिक निकायका पदाधिकारीहरूको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धी विधेयक, राष्ट्रपति तथा उपराष्ट्रपतिको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी विधेयक र प्रदेश प्रमुखको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धी विधेयकको मस्यौदा तयार गर्ने क्रममा रहेको।
- निर्वाचन क्षेत्र निर्धारणका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न नयाँ ऐन बनाउन अवधारणापत्र तयार भई सो उपर कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयको सहमति समेत प्राप्त भई नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषद्को सैद्धान्तिक स्वीकृति लिने प्रक्रियामा रहेको।

विपद् व्यवस्थापन शाखाको गतिविधिहरू

- भूकम्प पश्चात पुननिर्माण कार्यका लागि सहयोग गर्ने प्रयोजनले विभिन्न राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाद्वारा प्रस्तावित परियोजना प्रस्ताव उपर छलफल एवं सिफारिस गर्ने प्रयोजनका लागि गठित समितिमा यस शाखाको प्रतिनिधित्व रहेको। पुननिर्माण कार्य गर्न इच्छुक विभिन्न राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू मध्ये ०७३ साषाढ मसान्तसम्म १२२ संस्थाहरूको परियोजना स्वीकृत भएको र सोही अनुसार राष्ट्रिय पुननिर्माण प्राधिकरणबाट उल्लेखित संस्थाहरूलाई पुननिर्माण कार्य गर्न स्वीकृति दिईएको।

- गर्मी तथा सुख्खाको मौसममा हुन सक्ने आगलागी लगायतका विपद्बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्यूनीकरण तथा सावधानी अपनाउन विभिन्न मन्त्रालयहरूको ध्यानाकर्षण गरी पत्राचार गरिएको ।
- क्षेत्रीय विकासमा क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालयको भूमिका विषयक छलफल कार्यक्रम आषाढ महिनामा पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालय धनकुटामा गरिएको ।